

ΜΕΤΑ ΤΟ ΧΩΡΙΣΜΟ - JUSQU'À LA GARDE

Σκηνοθεσία- Σενάριο: Ξαβιέ Λεγκράν
Ηθοποιοί: Ντενίς Μενοσέ, Λεά Ντρουκέρ, Τομάς Γκιוריό
Φωτογραφία: Ναταλί Ντουράντ
Μοντάζ: Γιώργος Λαμπρινός
Μουσική: Samuel Karl Bohn, Thibault Deboaisne
Χώρα: Γαλλία (Έγχρωμη)
Διάρκεια: 93'

Πρώτη προβολή: 6.00 μ.μ.

Δεύτερη προβολή: 8.15 μ.μ.

Τρίτη προβολή: 10.30 μ.μ.

Διακρίσεις:

- Glasgow Film Festival 2018, Βραβείο Κοινού
- Miami Film Festival 2018, Βραβείο Σεναρίου Jordan Alexander Ressler Screenwriting
- Molodist International Film Festival 2018, Βραβείο Καλύτερης Ταινίας FIPRESCI
- Palm Springs International Film Festival 2018, Βραβείο σε Ανερχόμενο Σκηνοθέτη
- RiverRun International Film Festival 2018, Βραβείο A! Ανδρικού Ρόλου στον Thomas Gioria
- San Sebastián International Film Festival 2017, 2 Βραβεία, Κοινού και TVE Otra Mirada
- Venice Film Festival 2017, 2 Βραβεία, Luigi De Laurentis και Ασημένιο Λιοντάρι
- Zurich Film Festival 2017 Ειδική Μνεία στον Xavier Legrand.
- 10 Υποψηφιότητες σε Φεστιβάλ

Η Μιριάμ και ο Αντουάν μοιράζονται την κηδεμονία του γιου τους Ζουλιάν. Εκείνος θέλει να μείνει μαζί της, αλλά σταδιακά διαπιστώνει πως είναι παγιδευμένος ανάμεσα

σε μια φοβισμένη, υπερπροστατευτική μητέρα κι έναν ανεξέλεγκτα βίαιο πατέρα.

Βραβείο σκηνοθεσίας και Λιοντάρι του Μέλλοντος στη Βενετία για ένα γεμάτο ένταση και ειλικρίνεια πορτρέτο της σύγχρονης οικογενειακής ζωής, η οποία μπορεί να μετατραπεί από εστία συνύπαρξης σε αληθινό πεδίο μάχης.

Με έντονη κοινωνική ματιά, διάθεση κατανόησης και έλλειψη κριτικής διάθεσης, τουλάχιστον στο μεγαλύτερο μέρος του, το μεγάλου μήκους ντεμπούτο του Ξαβιέ Λεγκράν ακολουθεί μια οικογένεια μετά την διάλυση στο δρόμο της εύρεσης ουσιαστικής επικοινωνίας, υπό την μόνιμη απειλή της βίας. Αργυρός Λέοντας Σκηνοθεσίας και βραβείο καλύτερης πρώτης ταινίας στο Φεστιβάλ Βενετίας.

Πρώτα διαζύγιο και μετά η τρέλα γιατί ο πρώην ανίκανος να διαχειριστεί την απόρριψή του καταφεύγει στη βία—Κράμερ εναντίον Κράμερ (Δ. Δανίκας)

Πριν από πέντε χρόνια ο Ξαβιέ Λεγκράν κέρδισε μια οσκαρική υποψηφιότητα και το Σεζάρ μικρού μήκους για το «Just Before Loosing Everything», τη σε σχεδόν πραγματικό χρόνο περιγραφή της προσπάθειας της κακοποιημένης Μιριάμ να ξεφύγει από τον βίαιο σύζυγό της Αντουάν. Το βραβευμένο με Αργυρό Λιοντάρι σκηνοθεσίας στη Βενετία «Μετά τον Χωρισμό» συνεχίζει την ιστορία τους, με τον Αντουάν να κερδίζει την κοινή κηδεμονία του γιου τους Ζουλιάν. Ο 12χρονος προτιμάει να μείνει με τη Μιριάμ και τη μεγαλύτερη αδερφή του, αλλά σταδιακά διαπιστώνει πως είναι παγιδευμένος ανάμεσα σε μια φοβισμένη, υπερπροστατευτική μητέρα κι

έναν ανεξέλεγκτα βίαιο πατέρα.

Ωμά ρεαλιστικό πορτρέτο της σύγχρονης οικογενειακής ζωής, η οποία μπορεί να μετατραπεί από εστία συνύπαρξης σε αληθινό πεδίο μάχης, το ντεμπούτο του Λεγκράν μένει πιστό σε μια αφηγηματική λιτότητα που δεν χρειάζεται μουσικές υπογραμμίσεις ή σεναριακές ανατροπές για να δημιουργήσει ένταση και σασπένς. Καίρια και λακωνικά, το φιλμ μένει διαρκώς επικεντρωμένο στους χαρακτήρες και στις πράξεις τους, δεν ηθικολογεί, ούτε κλείνει το μάτι σε εύκολες κοινωνιολογικές αναφορές. Απλώς παρατηρεί, καταγράφει και αποκαλύπτει επώδυνες μα διαρκώς παρούσες δίπλα μας αλήθειες.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΗΤΣΗΣ

Το 2014, στο μικρού μήκους «Just Before Losing Everything», το οποίο έφτασε μέχρι και την τελική πεντάδα των υποψηφίων για Όσκαρ ταινίας μικρού μήκους εκείνης της χρονιάς, ο Ξαβιέ Λεγκράν μας σύστησε τόσο με την οικογένεια Μπεσόν όσο και το προσωπικό αφηγηματικό του στίλ, ένα στίλ που προτιμά να ρίξει τον θεατή στη μέση των γεγονότων όσο τον αναγκάζει να συνδυάσει μόνος του τα επιμέρους κομμάτια της ιστορίας και όλα όσα έχουν προηγηθεί.

Τότε, η ματιά του είχε πετύχει την μητέρα Μπεσόν (στον ίδιο ρόλο και τότε και τώρα, η Λεά Ντρικέρ) να προσπαθεί να ξεφύγει, εκείνη και τα δύο παιδιά της, από μια απρόσμενη εμφάνιση του βίαιου, κατά δήλωσή της, συζύγου της στη δουλειά της. Τώρα, λίγα χρόνια μετά, οι δύο σύζυγοι έχουν φτάσει πλέον επίσημα στο διαζύγιο και την διαρρύθμιση της κηδεμονίας των παιδιών τους. Η μία τους κόρη, Ζο-ζεφίν, είναι σχεδόν ενήλικη και ουσιαστικά δεν πρόκειται να επηρεαστεί από οποιαδήποτε απόφαση. Ο μικρότερος γιος, όμως, Ζουλιάν βρίσκεται ακριβώς στο επίκεντρο της διαμάχης, με την μητέρα του να αποζητά την αποκλειστική κηδεμονία του.

Στην αρχική ψύχραιμη αλλά γεμάτη υποβόσκουσα ένταση σκηνή, οι δύο πλευρές αναπτύσσουν τους λόγους που θεωρούν τον αντίδικό τους παράλογο ή ακόμα και εχθρό. Η μητέρα Μπεσόν φαίνεται να είναι καταδικαστική, ενδεχομένως άδικη, απέναντι στον λιγομίλητο Αντουάν, ο οποίος δείχνει να επιδιώκει μια περισσότερο μέση λύση, μιλώντας φαινομενικά λογικά. Το παρελθόν ποτέ δεν περιγράφεται ρητά, όμως όπως και στο «Just Before Losing Everything», αφήνει μια βαριά, απροσδιόριστη σκιά στο παρόν. Ποιος όμως από τους δύο γονείς βρίσκεται πιο κοντά στην αλήθεια και ποιος βλέπει με παρωπίδες τα πράγματα;

Χωρίς να παραδίδεται, τουλάχιστον άμεσα, στις εύκολες απαντήσεις, το «Μετά το Χωρισμό» ανήκει σε εκείνες τις ταινίες που προσπαθούν να κοιτάξουν ψύχραιμα πολύπλοκες καταστάσεις, να εξετάσουν το σωστό και το λάθος χωρίς να παίρνουν έκδηλα θέση και να αποφύγουν να κρίνουν άμεσα τους ήρωές τους ακόμα κι αν είναι προφανές ότι κάτι δεν πάει καλά. Και για ένα μεγάλο κομμάτι της ταινίας, ο πρωτοεμφανιζόμενος στα μεγάλου μήκους φιλμ Λεγκράν όντως τα καταφέρνει πολύ καλά, όσο τα ψέματα (ή έστω η απόκρυψη μερικώς της αλήθειας) δυναμιτίζουν όλο και περισσότερο μια προβληματική κατάσταση.

Στο μεγαλύτερο μέρος του «Μετά το Χωρισμό» δεν υπάρχει απόλυτα σωστό και λάθος, δεν υπάρχουν ξεκάθαρα καλοί και κακοί, δεν υπάρχει ουσιαστικό φως και σκοτάδι. Αυτό

γίνεται φανερό κάθε φορά που η Μιριάμ της Ντρικέρ απορρίπτει a priori κάθε υπόσχεση του πρώην συζύγου της για αλλαγή, κάθε φορά που η ψυχραιμία του Αντουάν (ο Ντενίς Μενοσέτ δείχνει μια ωρολογιακή βόμβα έτοιμη να σκάσει ανά πάσα στιγμή) δίνει τόπο σε ξαφνικές εξάρσεις βίας, κάθε φορά που ακόμα και τα ίδια τα παιδιά συμμετέχουν στα λάθη των γονιών τους, χρησιμοποιώντας τις πρακτικές τους ή απλά επαναλαμβάνοντας τα σφάλματά τους (αν και στην περίπτωση της κόρης, της οποίας η ιστορία παραμένει λιγότερο ανεπτυγμένη από όλες, μόνο συνειρμοί μπορεί να γίνουν και εικασίες).

Γενικά ο Λεγκράν αρέσκεται σε μια ελλειπτική αφήγηση που προτιμά να επικεντρώνεται σε επιμέρους στιγμές παρά να ακολουθεί την αλληλουχία των γεγονότων και των άμεσων συνεπειών τους. Η επιλεκτική ματιά του εξαντλείται κυρίως στα Σαββατοκύριακα που η κηδεμονία ανήκει στον πατέρα και τις εκρηκτικές καταστάσεις που άλλοτε λιγότερο και άλλοτε περισσότερο ηθελημένα προκαλεί η παρουσία του. Με αυτόν τον τρόπο, ο Λεγκράν δηλώνει ουσιαστικά ότι τον αφορούν κυρίως οι σχέσεις και οι δυναμικές αλληλεπιδράσεις που αναπτύσσονται εντός της οικογένειας παρά αυτός καθαυτός ο δρόμος που οδήγησε την κατάσταση ως εδώ, κάτι που του δίνει την ευκαιρία να εξερευνήσει τους χαρακτήρες του και να δει μέσα από τα μάτια τους τι βιώνουν αθροιστικά, πέρα από συγκεκριμένες αιτίες και αφορμές.

Λίγο πριν το τέλος όμως, ο Λεγκράν αποφασίζει να οδηγηθεί στην έκρηξη, να αφήσει στην άκρη το γκρίζο και να παραδοθεί σε περισσότερο μονοδιάστατο ερμηνείας. Αυτό βέβαια τον βοηθά να δημιουργήσει πηγαία ένταση (χωρίς την υποβοήθηση μουσικής μάλιστα – η μόνη στιγμή που η μουσική είναι καταλυτική είναι όταν στο πάρτι της κόρης, η γλώσσα του σώματος είναι η μόνη μέθοδος μεταφοράς πληροφοριών τόσο για τους θεατές όσο και για τους ήρωες και τους υπόλοιπους παρόντες παρατηρητές) αλλά ταυτόχρονα χάνει την αμφισημία που μέχρι τότε είχε κερδίσει, παίρνοντας άθελά του (ή μήπως όχι;) θέση στη διαμάχη. Δεν είναι απαγορευτικό ο δημιουργός να παίρνει τελικά θέση, όμως όταν η ταινία αφορά πολύπλοκες ισορροπίες και εξερευνά λεπτά διλήμματα, καλύτερα θα ήταν ως τελικός κριτής να παρέμενε μόνο ο θεατής.

Αυτό που μένει στο τέλος του «Μετά το Χωρισμό» είναι μια ταινία με έντονη κοινωνική ματιά και με οπτική που προσπαθεί να βρει στις λεπτομέρειες την γέννηση της βίας, η οποία όμως την κρίσιμη στιγμή παραδίδεται στις ευκολίες για την δημιουργία – αποτελεσματικής παρόλα αυτά – έντασης. Υποστηρικτές στο χτίσιμο της έντασης αποτελούν και οι πολυεπίπεδες ερμηνείες των Ντρικέρ και Μενοσέτ, οι οποίοι πέρα από κάθε σωματική έκφραση, μεταδίδουν μέσω των ματιών τους τις πιο κρίσιμες πληροφορίες για τους ήρωές τους. Αυτό από μόνο του αποτελεί απόδειξη της ικανότητας του Λεγκράν στον χειρισμό των χαρακτήρων του, ακόμα κι αν οι αφηγηματικές επιλογές του δείχνουν τελικά να τον προδίδουν λίγο πριν το τέλος.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

XAVIER LEGRAND

Ηθοποιός και Σκηνοθέτης, το «Μετά το χωρισμό» είναι η πρώτη μεγάλου μήκους ταινία του.